

Portefeuillehouder	Seniorenconvent	Ronde Tafel	16 oktober 2018
Opsteller	Burgemeester, Griffier en Secretaris	Debat	4 december 2018
Zaak/stuknummer	296697	Raadsvergadering	4 december 2018
Raadsvoorstel	18RV080		

Maatschappelijk effect en doel van het voorstel

De opbrengsten van de Maaltijd van Zeist, zoals verwoord in het Receptenboek, verder brengen door uitwerking in het Uitvoeringsprogramma, evenals een vervolg geven aan het cyclische proces van de Maaltijd van Zeist. Het maatschappelijk effect is een blijvende versterking van het samenspel tussen gemeente en samenleving – en een bijdrage aan een goed leven in alle delen van de gemeente Zeist.

Voorstel

1. Het Receptenboek te erkennen als opbrengst van de Maaltijd van Zeist;
2. Het college te vragen een Uitvoeringsprogramma op te stellen op basis van het Receptenboek en dit in maart 2019 aan de raad aan te bieden.
3. De in dit voorstel benoemde kaders vast te stellen als kaders voor het op te stellen Uitvoeringsprogramma.
4. Het Seniorenconvent te vragen om samen met de Driehoek, geadviseerd door de werkgroep Vernieuwing Lokale Democratie, een evaluatie uit te laten voeren en in deze evaluatie tevens een voorstel te doen voor een structurele aanpak van de Maaltijd van Zeist.

Besluit Raad 04 december 2018 :

Inwoners delen hun signalen over het goede leven in Zeist. Veel inwoners zijn over het algemeen heel tevreden over de dienstverlening en de gastvrije ontvangst op het gemeentehuis. Signalen voor verbetering gaan vooral over verkeersprojecten, maar ook over zorg en meedoen.

INLEIDING

Na de verkiezingen heeft uw raad de wens uitgesproken om op een andere, vernieuwende wijze te willen komen tot een agenda waarin de richting voor de komende vier jaar in staat beschreven. Vernieuwend in die zin dat de samenleving, inwoners en ondernemers, uitgebreid betrokken wordt bij de uitwerking ervan. Hier heeft de coalitie gehoor aangegeven bij het schrijven van het Hoofdlijnenakkoord: Op weg naar een inwonersakkoord 2018 - 2022. In dat akkoord staan 10 maatschappelijke opgaven voor de komende vier jaar die belangrijk zijn voor een goed leven in Zeist. Vervolgens is de raad in een uniek proces letterlijk de samenleving ingegaan. Dit proces is in de vorm van 'de Maaltijd van Zeist' opgezet. Raadsleden die in een samenwerking met ambtenaren in één week tijd recepten hebben opgehaald in vele gesprekken met inwoners en ondernemers uit alle kernen.

Het proces was intensief, inspirerend en verrassend. Er zijn veel ideeën opgehaald die kunnen bijdragen aan een goed leven in Zeist. Maar niet alleen zijn er gesprekken gevoerd waaruit waardering bleek voor de wijze waarop we in Zeist met elkaar samenwerken aan een goed leven, ook waren gesprekken soms confronterend en uitten inwoners zorgen over hun eigen omgeving en leven. Het leverde signalen op waaruit blijkt dat we als gemeente nog beter kunnen aansluiten op de persoonlijke vragen of een tandje bij kunnen zetten. Als opbrengst van het proces hebben we een vol Receptenboek, waarin de vele aspecten die er in de Zeister samenleving zijn terugkomen.

Het is nu de kunst om het goede te doen met het Receptenboek, door stil te staan bij het duiden van de recepten en signalen, en er concreet werk van te maken waar het nodig en mogelijk is.

De werkwijze van de Maaltijd biedt kansen om het samenspel tussen inwoners en gemeente verder te versterken, zodat een ieder vanuit enthousiasme, betrokkenheid en ambitie wil blijven bijdragen aan een goed leven in Zeist. Het is een stap vooruit in onze lokale democratie, en dat willen we vasthouden.

Hoe nu verder?

De opbrengst van de Maaltijd van Zeist wordt verder uitgewerkt in het Uitvoeringsprogramma dat het college zal gaan opstellen. Besluitvorming hierover is voorzien precies 1 jaar na de verkiezingen, op 21 maart 2019.

Het Receptenboek staat aan de basis van het op te stellen Uitvoeringsprogramma, maar niet alles zal direct uitgewerkt kunnen worden.

Voor het Uitvoeringsprogramma worden de volgende kaders voorgesteld:

Kaders Uitvoeringsprogramma.

1. Het Uitvoeringsprogramma is o.a. gebaseerd op het Hoofdlijnenakkoord, het Receptenboek Maaltijd van Zeist en de begroting 201, inclusief het meerjarenperspectief.
2. Het Uitvoeringsprogramma bestaat zo veel mogelijk uit een concrete uitwerking voor de jaren 2019 – 2022.
3. Waar de uitwerking nog niet concreet is beschrijft het Uitvoeringsprogramma de wijze waarop die concrete uitwerking tot stand zal komen.
4. Het Uitvoeringsprogramma bevat een financiële paragraaf. Financiering vindt plaats binnen de budgetten van bestaand beleid, bestaande middelen uit de begroting 2019 of in de begrotingen 2020 – 2022.

Toelichting op het financiële kader:

Wat betreft de financiering van het Uitvoeringsprogramma zal in eerste instantie worden gekeken of uitvoering binnen bestaande budgetten mogelijk is, eventueel door ombuigingen. Zijn aanvullende middelen nodig, dan vormen het RIOZ (mits passend binnen de afspraken voor inzet) en het begrotingssaldo mogelijke dekkingsbronnen. Bij inzet van het begrotingssaldo dient de nodige behoedzaamheid te worden betracht vanwege de onzekerheden in cijfers, mogelijke tegenvallers en de wens om een behoedzaam financieel beleid te blijven voeren in Zeist.

Ingrediënten voor het Uitvoeringsprogramma.

Het Receptenboek is input voor het Uitvoeringsprogramma. Op basis van de rode draden uit het Receptenboek (zoals weergegeven in de inleidingen bij de thema's van het Receptenboek), de pitches uit de Ronde Tafel van 16 oktober en de algemene beschouwingen over de begroting 2019 worden de volgende ingrediënten bij de 10 thema's benoemd die in ieder geval nadere uitwerking in het uitvoeringsprogramma zullen krijgen.

Het Uitvoeringsprogramma zal in ieder geval bestaan uit:

1. Goed Bestuur in een betrokken samenleving

Communicatie en dienstverlening zijn onderwerpen die veel naar voren zijn gebracht als aandachtspunten.

- Communicatie is in de beleving niet altijd ingestoken vanuit datgene wat belangrijk is voor inwoners. Informatie bereikt inwoners soms niet - waardoor bijvoorbeeld weg opbrekingen of andere werkzaamheden worden ervaren als verrassing - of is te ingewikkeld. Ook communicatie over participatieprocessen wordt soms ervaren als onduidelijk. Om goed te kunnen participeren is goede informatie randvoorwaardelijk. Voor sommige mensen vormt digitale communicatie een (te) hoge drempel.

- Bij dienstverlening wordt vooral genoemd dat het belangrijk is om beloften na te komen in contacten met klanten.

In ieder geval mee te nemen in uitwerking van Goed Bestuur:

- *Verdere verbetering van de gemeentelijke communicatie*
- *Doorontwikkeling van de dienstverlening*

2. Vitale gemeenschappen

Eenzaamheid is een onderwerp dat bij diverse thema's duidelijk naar voren komt en vraagt om een intensievere aanpak. Er zijn veel ideeën ingebracht die een vitale gemeenschap kunnen bevorderen. Wat opvalt zijn de signalen dat de gemeente soms als afstandelijk – als niet voldoende nabij - wordt ervaren.

In ieder geval mee te nemen in uitwerking van Vitale gemeenschappen:

- *Aanpak eenzaamheid*
- *Manier om "nabijheid" gemeente te verbeteren*

3 Merkbaar nog beter in zorg voor elkaar

Ook hier wordt eenzaamheid als thema veel genoemd.

Het aanbod van zorg is groot, maar lijkt onvoldoende bekend. Eén van de genoemde oplossingen is ontzakelijking van de zorg: ga naar mensen toe en denk vanuit mogelijkheden en behoeften, niet vanuit regels. Communicatie over zorgmogelijkheden is soms ingewikkeld, wat bijdraagt aan de onbekendheid. Taal is daarbij een knelpunt.

In ieder geval mee te nemen in uitwerking van Beter in zorg:

- *Bevorderen van het werken vanuit mogelijkheden en behoeften*
- *Vergroten van de bekendheid van mogelijkheden in de zorg*

4. Toekomstbestendig wonen

Doorstroming hapert, waardoor mensen te duur wonen of te groot. Op vele manieren komt de wens naar voren dat de gemeente doorstroming meer gaat stimuleren. Daarvoor zijn mogelijkheden genoemd, bijvoorbeeld de realisatie van Tiny Houses en meer maatwerk.

Voor plotselinge situaties – spoedzoekers - zou een tijdelijke woning (één jaar) aangeboden kunnen worden in een flexcomplex.

In ieder geval mee te nemen in uitwerking van Toekomstbestendig wonen:

- *Stimuleren van de doorstroming*
- *Mogelijkheden voor spoedzoekers verruimen*

5. Veilig thuis en op straat

Uit de gesprekken blijkt dat de sociale cohesie in de buurt erg bepalend is voor het gevoel van veiligheid. Daarnaast worden als knelpunten vaak genoemd: te hard rijden in woonwijken, niet goede verlichting van sommige wegen/fietspaden (zoals naar enkele afgelegen sportvelden (Schaerweijde/SV Zeist); richting Austerlitz teveel groen en daardoor onzichtbaarheid. Er zijn relatief veel signalen over veiligheids(verkeers) knelpunten voor fietsers.

In ieder geval mee te nemen in uitwerking van Veilig thuis en op straat:

- *Aanpak te hard rijden in woonwijken*
- *Veiligheid fietspaden (verlichting, groen)*

6. Mobiliteit in beweging

Inwoners melden met vrij groot gemak vele in hun ogen verkeersonveilige situaties, en daarbij moeten we ons ook afvragen waarom die vaak niet bij de gemeente terecht komen. Die signalen van fietsonveiligheid zijn ook bij andere thema groepen binnen gekomen.

Er is een breed draagvlak om de positie van de fiets en de voetganger te versterken.

De bereikbaarheid van de kernen Austerlitz en Den Dolder met openbaar vervoer is breed aangekaart; het normale OV werkt vooral in de avonden en weekeinden niet en wellicht moet er gedacht worden over nieuwe en kleinschaliger vormen van OV

In ieder geval mee te nemen in uitwerking van Mobiliteit in beweging:

- *Versterking van positie van fiets en voetganger en aanpak fiets veiligheidsknelpunten (hierbij betrekken de motie Veilig Fietsen van 13 november)*
- *Verbetering Austerlitz en Den Dolder met OV (hierbij betrekken de motie ABBA van 13 november)*
- *Aanpak om signalen over verkeersonveilige situaties makkelijker bij de gemeente te krijgen*

7. Meedoen

Taal, armoede, eenzaamheid en huisvesting zijn naar voren gekomen als onderliggende thema's bij belemmeringen om mee te doen.

Taal is hierbij op meerdere manieren van belang:

a) taal in onze brieven en formulieren is ingewikkeld en soms moeilijk te begrijpen; b) door de communicatie voelen mensen zich soms meer een nummer dan een persoon; c) door laaggeletterdheid of onvoldoende beheersen van de taal kunnen mensen niet meedoen.

Uit de gesprekken blijkt dat het de mens is die het verschil maakt en niet de regels.

Als belemmering om mee te doen wordt ook genoemd de soms ervaren ongelijkheid; senioren vs. jongeren, minima vs. vermogenden

In ieder geval mee te nemen in uitwerking van Meedoen:

- *Aanpak van taalachterstand en laaggeletterdheid*
- *Bevorderen van gelijke kansen (hierbij ook betrekken motie Schuldhulpverlening van 13 november)*

8. Samen aan de slag voor het klimaat

Er lijkt behoefte aan intensivering op gebied van duurzaamheid en ook inzicht in de voortgang.

Op het gebied van afval is er behoefte aan heldere informatie en beleid. Suggestie die gedaan is: maak afval scheiden en opruimen interessant en leuk (app, speelse campagne samen met jongeren).

Een leuk idee dat is ingebracht: In Austerlitz wil een inwoner een beweegtuintje vestigen. Ouderen en jongeren krijgen hierdoor de gelegenheid samen te schoffelen.

In ieder geval mee te nemen in uitwerking van Klimaat:

- *Intensivering aanpak duurzaamheid (hierbij ook betrekken de moties Klimaatneutrale gemeente 2030, Duurzaamheid zichtbaar in begroting en Het goede voorbeeld van 13 november)*
- *Afval scheiden en opruimen "leuk maken"*

9. Economie als versneller

Breng als gemeente focus aan en maak het concreet.

Maak het centrum van Zeist attractiever voor inwoners en ondernemers

Verbeter het vestigingsklimaat, o.a. door netwerken te faciliteren die van belang kunnen zijn voor Zeist als vestigingsplaats.

In ieder geval mee te nemen in uitwerking van Economie:

- *Centrum van Zeist attractiever maken*
- *Verbetering van het vestigingsklimaat (hierbij betrekken de motie Ruimte voor een ondernemend Zeist van 13 november)*

10. Een maatschappelijk bewust financieel beleid

Over invoering van een Buurtbegroting wordt verschillend gedacht. Tijdens de Maaltijd is geopperd klein te beginnen, met een Buurtbudget, en het wijkteam een rol.

In ieder geval mee te nemen in uitwerking van Maatschappelijk bewust financieel beleid:

- *Onderzoek mogelijkheid van invoering van buurtbudgetten*

Laaghangend fruit

In het Receptenboek staan – naast veel ideeën – ook veel praktische signalen en opmerkingen. Sommige signalen kunnen direct worden opgepakt en dat wordt ook gedaan. Echter, het zou geen recht doen aan de signalen om het daar toe te beperken. Het doel is om ook bij deze signalen te onderzoeken: wat maakt nu dat dit signaal er is? Is dit iets wat eenmalig op te lossen valt, of zit er meer achter en ligt de oplossing wat ingewikkelder?

Vervolg op de Maaltijd van Zeist

Vanaf de start is het de intentie geweest om de Maaltijd van Zeist niet te beperken tot iets éénmaligs, maar om dit te ontwikkelen tot een cyclisch proces. Uw raad wordt nu gevraagd die intentie te bekrachtigen. Daarbij is niet gezegd dat het vervolg op dezelfde wijze en in dezelfde omvang plaats zal vinden. Mede op basis van de evaluatie (waar op dit moment aan gewerkt wordt) zal een voorstel voor het vervolg worden ontwikkeld. Hierbij zal zeker ook weer een belangrijke rol zijn weggelegd voor digitale participatie.

Voor de Maaltijd van Zeist is voor het eerst actief gebruik gemaakt van het platform OmZeist. Met als doel om inwoners uit Zeist te bereiken die normaal gesproken niet fysiek aanwezig zijn bij bijeenkomsten. Er zijn zo'n 70 inwoners die nu een account hebben aangemaakt op het platform en actief tijdens de Maaltijd van zich lieten horen. Dit willen we vasthouden!

Het vervolg van de Maaltijd zal worden ontwikkeld via dezelfde structuur als nu toegepast: seniorenconvent als opdrachtgever, driehoek als opdrachtnemer en de werkgroep Vernieuwing Lokale Democratie als adviseur en gesprekspartner

Evaluatie

In het raadsvoorstel van 10 juli is de verbinding met de wetenschap benoemd als hulpmiddel om inzichten helder te maken en reflectie goed vorm te geven. Dit proces loopt, binnen een breed onderzoek dat wordt gecoördineerd door de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO) naar Instrumenten voor Inclusieve Lokale Democratie.

Daarnaast worden momenteel intern gesprekken gevoerd om leerpunten uit de week van de Maaltijd duidelijk te krijgen. Wij verwachten in het eerste kwartaal van 2019 in een gezamenlijke sessie deze te kunnen bespreken. De leerpunten zullen worden gebruikt voor de doorontwikkeling van de Maaltijd.

Planning

Het uitvoeringsprogramma wordt vastgesteld in een bijzondere raadsvergadering op 21 maart 2019. Bijzonder, omdat het dan precies één jaar geleden is dat de gemeenteraadsverkiezingen waren. En bijzonder, omdat we op een bepaalde wijze het unieke karakter van de Maaltijd willen vasthouden en dus ook anders dan anders een vergadering organiseren. Wat dit betekent voor een Ronde Tafel of Debat vooraf, zal tegen die tijd afgestemd worden.

RAADSBESLUIT

Gemeente **Zeist**

Behoort bij raadsvoorstel

Nr. 18RV080

De raad van de gemeente Zeist;
gelezen het voorstel van 23 november 2018;

BESLUIT:

1. Het Receptenboek te erkennen als opbrengst van de Maaltijd van Zeist;
2. Het college te vragen een Uitvoeringsprogramma op te stellen op basis van het Receptenboek en dit in maart 2019 aan de raad aan te bieden.
3. De in dit voorstel benoemde kaders vast te stellen als kaders voor het op te stellen Uitvoeringsprogramma.
4. Het Seniorenconvent te vragen om samen met de Driehoek, geadviseerd door de werkgroep Vernieuwing Lokale Democratie, een evaluatie uit te laten voeren en in deze evaluatie tevens een voorstel te doen voor een structurele aanpak van de Maaltijd van Zeist.

Aldus besloten in de openbare raadsvergadering van 4 december 2018.

De raad voornoemd,

mr. J. Janssen, griffier

drs. J.J.L.M. Janssen, voorzitter